

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет будівництва і архітектури

ФАХОВА ІНОЗЕМНА МОВА (АНГЛІЙСЬКА)
Термінологічний лексичний мінімум
до проведення практичних занять
та самостійної роботи з навчальної дисципліни
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти всіх спеціальностей КНУБА
Частина I-X

Київ 2024

УДК 202.0

Ф 29

Укладачі: С.В. Рубцова, доктор філософії, доцент
Т.І. Петрова, канд. пед. наук, професор
О.В. Паніна, доцент
І.В. Соколова, ст. викладач
В.М. Повар, ст. викладач
О.Є. Вітрук, викладач
О.В. Дубина, викладач

Рецензент А.А. Махиня, доцент кафедри мовної підготовки і комунікації

Відповідальний за випуск С.В. Рубцова, доктор філософії, завідувач кафедри мовної підготовки і комунікації

Затверджено на засіданні кафедри мовної підготовки і комунікації Київського національного університету будівництва і архітектури протокол № 5 від 4 березня 2024 р. р.-27с.

Фахова іноземна мова (англійська): термінологічний лексичний
Ф 29 мінімум/ уклад.: С.В. Рубцова та ін. – Київ: КНУБА, 2024. – 44 с.

Містить термінологічний лексичний мінімум обов'язкової компоненти освітніх програм **Фахова іноземна мова (англійська)**, посилання на джерела для самостійного вивчення матеріалу.

Призначено для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання зі всіх спеціальностей КНУБА.

© КНУБА, 2024

CONTENTS

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
192 БУДІВНИЦТВО ТА ЦИВІЛЬНА ІНЖЕНЕРІЯ. ЕПЛОГАЗОПОСТАЧАННЯ І ВЕНТИЛЯЦІЯ	5
191 АРХІТЕКТУРА ТА МІСТОБУДУВАННЯ.....	13
075 МАРКЕТИНГ	19
052 ПОЛІТОЛОГІЯ. ПОЛІТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ.....	24
023 ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО, ДЕКОРАТИВНЕ МИСТЕЦТВО, РЕСТАВРАЦІЯ	29
101 ЕКОЛОГІЯ. ЕКОЛОГІЯ ТА ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	34
REFERENCES	43

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Метою цих методичних рекомендацій є допомога студентам під час підготовки до практичних занять, виконання самостійної роботи згідно з навчальним планом.

Термінологічний лексичний мінімум сформовано до обов'язкової компоненти освітніх програм «Фахова іноземна мова (англійська)» 2023-2024 навчального року Київського національного університету будівництва і архітектури.

Освітні програми, які ввійшли до частини 1 методичних рекомендацій:

192 БУДІВНИЦТВО ТА ЦИВІЛЬНА ІНЖЕНЕРІЯ.

ТЕПЛОГАЗОПОСТАЧАННЯ І ВЕНТИЛЯЦІЯ

191 АРХІТЕКТУРА ТА МІСТОБУДУВАННЯ

101 ЕКОЛОГІЯ. ЕКОЛОГІЯ ТА ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО

СЕРЕДОВИЩА

075 МАРКЕТИНГ

052 ПОЛІТОЛОГІЯ. ПОЛІТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

023 ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО, ДЕКОРАТИВНЕ МИСТЕЦТВО,
РЕСТАВРАЦІЯ.

Термінологічний лексичний мінімум рекомендовано для студентів всіх спеціальностей КНУБА, зокрема для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня, які навчаються за вищезазначеними освітніми програмами, а також усіх, хто прагне вдосконалити англійську мову в межах цих програм.

**192 БУДІВНИЦТВО ТА ЦИВІЛЬНА ІНЖЕНЕРІЯ.
ТЕПЛОГАЗОПОСТАЧАННЯ І ВЕНТИЛЯЦІЯ
GLOSSARY**

A

to add – додати

additional heat – додаткове тепло

adjacent – прилеглий, суміжний

areas – прилегли частини

air – повітря

air duct – повітропровід

air exchange – повітрообмін

air exchange rate – кратність повітрообміну

air flows – повітряні потоки, повітряні маси

air infiltration – проникнення повітря

air leakage – виток повітря

air leaks – витоки повітря

air stream – повітряні потоки, повітряні маси

airtight envelope – герметичні огорожувальні конструкції

airtightness / air tightness – повітронепроникненість, герметичність

to allow – дозволяти

amount – кількість

amount of heat – кількість тепла

to appear – з'явитися

appliance – прилад, пристрій

to assemble – монтувати, збирати

average building stock – звичайні будинки

B

to be less energy-efficient – бути менш енергоефективним

beam – балка

benefit – перевага

blinds – гардини

bill – рахунок

to build – будувати

building – будівля

building enclosure – огорожувальна конструкція

building envelope – огорожувальна конструкція

building occupants – мешканці будівель

building stock – будівельний фонд

C

carbon footprint – вуглецевий слід

central air conditioning system – центральна система кондиціонування

central heating – центральне опалення

clearly visible – добре видно

cold – холодний

cold climate – холодний клімат

combustion – горіння

concrete – бетон

conduction – провідність

conditioned space – кондиціонований об'єм

conditioned area – кондиціонована площа

to connect – підключити, поєднувати

construction element – конструктивний елемент (напр. вікно)

to consume – споживати

consumption – споживання

to contaminate – забруднювати

contaminated air – забруднене повітря

continuous insulation – безперервна цілісна ізоляція

cooled space – охолоджуваний об'єм

cooling – охолодження

cooling costs – витрати на охолодження

costs – витрати

to crack – ламати

to crack a window – зламати вікно

crawlspace – важкодоступне місце для прибирання

current economic conditions – сучасні економічні умови

D

decade – десятиліття

to decrease – зменшувати

to deliver – доставляти

to deliver energy efficiency – забезпечити енергоефективність

delivered energy – поставлена енергія
device – прилад, пристрій
to dilute – розбавляти, розводити
dilute to acceptable levels – знижувати до необхідного рівня (забруднення)
diluting indoor air – змішане (розведене) внутрішнє повітря
to draw – подавати, постачати
dry air – сухе повітря
durability (*n*) – довговічність, зносостійкість

Е

east-west axis – вісь схід-захід
efficient combustion – ефективне горіння
electric device – електричний прилад
to eliminate – усунути, ліквідувати
emission – викиди
energy carrier – енергоносіє
energy consumption – споживання енергії
energy efficiency – енергоефективність
energy need for heating and cooling – енергопотреба для опалення чи охолодження
energy performance of building – енергетична ефективність будівлі
Energy Recovery Ventilation (ERV) – вентиляція з рекуперацією тепла, припливно-витяжна вентиляція
engineering equipment – інженерне обладнання
to ensure – забезпечувати
to ensure a robust high-quality building envelope – забезпечити надійну якісну огорожувальну конструкцію
environment – навколишнє середовище
equipment – обладнання
exceptional comfort – особливий комфорт
exchange – обмін
exfiltration – непроникнення, ексфільтрація
exhaust air – задушливе (відпрацьоване) повітря
exterior – зовнішня частина
external – зовнішній
external dimension – зовнішні розміри
external environment impacts – вплив зовні навколишнього середовища

to extract – видаляти

to extract polluted air from – видалення забрудненого повітря з

F

fabric – будова, структура

fasteners – кріплення

floor – підлога

to flow through – протікати крізь

to flow through the building envelope – проникати через огороджувальні конструкції

fresh air – свіже повітря

fresh intake air – свіже повітря, що надходить ззовні

fuel bill – рахунок за паливо

G

gains – надходження

generation – покоління, виробництво (особливо енергії)

H

healthy fresh air – корисне свіже повітря

to heat – нагрівати

heat balance – тепловий баланс

heat balance of building – тепловий баланс будівлі

heat emissions – виділення тепла

heat exchanger – теплообмінник

heat flows – теплові потоки

heat gains – теплові надходження

heat gains – теплові надходження

heat losses – теплові втрати

heat outputs – теплові надходження

heat recovery – рекуперація тепла

Heat Recovery Unit – вентиляційний пристрій рекуперації тепла

(HRV) Heat Recovery Ventilation (HRV) – вентиляція з рекуперацією тепла, припливно-витяжна вентиляція

heat recovery ventilator – вентилятор рекуперації тепла

heat transfer (ht) – теплопередача

heated space – опалювальний об'єм

heating – опалення
heating bill – рахунок за опалення
heating demand (H) – потреба на опалення
heating energy – теплова енергія
heating installation – опалювальне обладнання
hermetically sealed – герметично закритий
high-quality – високоякісний
honeycomb-like structure – сотоподібна структура
humidity – вологість

I

ideal operating conditions – оптимальні умови при роботі (обладнання)
illumination – освітлення
image – зображення
impact – вплив
incoming air – повітря, що подається до оселі
incoming draughts – протяги
to increase – збільшувати
to increase the temperature – підвищувати температуру
increasingly – все більше
indoor air – внутрішнє повітря
indoor air quality – якість повітря в приміщенні
infiltration – інфільтрація, проникнення
to install – встановлювати, інсталювати
installation – обладнання
insulation – ізоляція
intake – споживання
intake air – повітря, що надходить ззовні
interior – внутрішня частина
internal – внутрішній
internal dimension – внутрішні розміри
internal gains GI – внутрішні теплові надходження
irradiation – випромінювання

L

layout of a building – план будови
to leak – проникати

leakage – виток
level of air pollutants – рівень забруднення повітря
light – світло
light may pass through that material – світло може проходити через цей матеріал
location – розташування, місцеположення
location with less insulation – місце з меншою ізоляцією
losses – втрати
low energy house – енергозберігаючий будинок
low thermal insulation – низька теплоізоляція
to lower – знизити
to lower temperature – знижувати температуру

М

to maintain – обслуговувати, підтримувати робочий стан (обладнання)
mechanical ventilation system – система механічної вентиляції
moisture – вологість
moisture-laden air – вологе повітря

О

odor – запах
opaque building envelope – непрозорі конструкції
opaque surface of the building envelope – непрозора поверхня огорожувальної конструкції
operating conditions – умови при роботі (обладнання)
outdoor air – зовнішнє повітря

Р

to pass through – проходити крізь
passive building – пасивний будинок
passive building strategy – пасивна стратегія будівництва
path of least resistance – шлях найменшого опору
to penetrate – проникати
pollutant – забруднювач
pollution – забруднення
power outage – відключення електроенергії
precision – точність

preferred conditions – кращі умови
to provide – забезпечувати
to provide thermal comfort – забезпечувати тепловий комфорт

Q

quality of air – якість повітря
quantity – кількість

R

random air leaks – випадкові витіки повітря
reasonable costs – помірні витрати
to recoup – компенсувати, повернути
to reduce – знизити
to refine – очищати (від домішок)
refined air quality – якість очищеного повітря
to refurbish – переобладнати
reinforced concrete – залізобетон
to require – вимагати
resiliency – стійкість, надійність
resistance – опір
respectively – відповідно
robust – міцний, довговічний
roof – дах

S

seal – ущільнювач, тюлень
sealing – герметизація
service openings – службові (технічні) отвори
shell – каркас, оболонка
shell of the building – оболонка будівлі
shutters – жалюзі
slab – плита
solar gains GS – сонячні теплові надходження
solar heating – обігрів від сонця
stale air – несвіже повітря
standpoint – точка зору
stove – пальник (газовий), прилад для підігріву холодного повітря

to supply – постачати
surfaces of a wall – поверхні стіни

T

to take into consideration – брати до уваги
thermal bridge – місток холоду
thermal bridge free construction – будівля без містків холоду
thermal envelope area – площа теплоізоляційної оболонки
translucent construction element – напівпрозорий елемент конструкції
transmission losses LT – втрати тепла через конструкції будівлі
transparent construction element – прозорий елемент конструкції
triple pane window – потрійне вікно, потрійне скління
triple-glazed window – потрійне вікно, потрійне скління
truly – по-справжньому

U

ultimately – зрештою
unwanted additional heat – небажане додаткове тепло
upcharge – доплата
utilisation factor FU – коефіцієнт одночасності

V

ventilation – вентиляція
ventilation losses LV – втрати тепла через вентиляцію
ventilation rate – кратність повітрообміну
ventilation system – вентиляційна система
volume – об'єм

W

wall – стіна
warm air – тепле повітря
water vapor – водяна пара
well considered siting – продумане розміщення
window – вікно

191 АРХІТЕКТУРА ТА МІСТОБУДУВАННЯ

GLOSSARY

A

abacus – абака
accomplishment – виконання, досягнення
achievement – досягнення
acquire – набувати
advantage – перевага
agora – агора, ринкова площа
aisle – прохід між рядами
apply – застосовувати
arch – арка
architrave – архітрав
arrangement – впорядкування
array – маса, сукупність
assume – припустити
audience – аудиторія, публіка

B

be concerned with – займатися (чим-небудь), стосуватися (чогось)
bell-shaped – дзвоноподібний
bold – чіткий, сміливий
bulbous dome – випуклий купол
burial chamber – погребальниця
buttress – батрес, контрфорс
by-gone days – минулі епохи

C

canopy – навіс
capital – капітель
carved – вирізьблений
cathedral – собор
cell – маленьке приміщення
chancel – вівтарний простір
challenge – виклик, складне завдання

clerestory – верхній ряд вікон, що освітлюють центр високого приміщення
column – колона, стовп
compact urban form – компактна міська форма
conclusion – висновок
convex -- випуклий
copy on and off – копіювати повсюди
corbel vault – хибне склепіння
cornice – карниз
court – двір
cradle – колиска
criteria – критерій
crossing – перетин, перехрещення
cruciform – хрестоподібний
cumulative – накопичений

D

damage – пошкодження
defined limits – визначені/окреслені межі
derive (from) – походити
developed – розвинений
developing – той, що розвивається
dignified – величний
dimension – вимір, об'єм
divinity – святість, божество
dressed stone – барельєф
durability – витривалість, зносостійкість
durable – міцний, надійний, тривалого користування
Dwarf order – карликовий ордер

E

edifice – спорудження
edge – край
elliptical – овальний, еліптичний
enclose – оточувати, обгороджувати
ensemble – ансамбль (архітектурний)
entablature – антаблемент

entasis – ентазис
epoch – епоха
erect – зводити
erection – монтаж, зведення
establish – заснувати
eternally valid norms – вічно діючі стандарти
evolve – розвиватися, еволюціонувати
exaggeration – перебільшення
exemplify – слугувати прикладом
extend – розширювати
extensive – розширений

F

facade – фасад
fan vault – віялове склепіння
fancy – уява
fenestration – фенестрація, розподіл вікон у приміщенні
fillet – обідок, заглиблення, стрічка
fine arts – витончене мистецтво
fineness – вишуканість, гнучкість
flat roof – плоский дах
flute – канелюра, виїмка, жолобок
flying buttress – аркбутан
framework – рама, каркас
frieze – фриз
funerary monuments – поховальні пам'ятки

G

glitter – пишність, яскравий блиск
gridiron – грідерон, прямокутно-шахове (модульне) планування вулиць
group living – життєдіяльність колективу
grow (grew, grown) – рости, збільшуватись
growth – зростання
gymnasia (pl) – гімназії
gymnasium (sg.) – гімназія

H

half-circle – на півколо

high stone – горельєф

hillside – схил пагорба, узгір'я

I

improvement – вдосконалення, покращення

incised relief decoration – вирізаний рельєфний орнамент

inscribe – вписувати, присвячувати

intercolumniation – міжколонний простір

L

landmark – пам'ятка архітектури

large-scale – великомаштабний

leisure time – дозвілля

legislation – законодавство

lierne – нервюра, ребро

M

majestically – велично

mastaba – мастаба, прямокутна гробниця

masterpiece – шедевр

measure – вимір, межа; вимірювати

miscellany – суміш

mo(u)ld – форма, профіль, опалубка для кладки бетону

moulded base – профільна основа

mosque – мечеть

N

none – жоден

nucleus – ядро

O

obelisk – обеліск

ogee arch – кілеподібна арка

order – ордер (архітектурний), наказ, розпорядження

originate – виникати

ornate – прикрашати, оздоблювати

owe – бути зобов'язаним

P

pattern – шаблон, схема

pendentives – паруса склепіння або куполу

pillar – стовб

pointed arch – гостра арка

post-and-lintel construction – стовбурно-балкове будівництво

precinct – діляниця, межа

proscenium – авансцена

pylon – пілон, колона

Q

quality – якість

quantity – кількість

R

ramp – рампа, навіс

radial plan – радіальний план (вулиць)

rectangular – прямокутний

rectilinear – прямолінійний

refinement – витонченість, удосконалення

remain – зберігатися, залишатися

renewal – реставрація, оновлення

rib vault – ребристе/рельєфне склепіння

ring plan – кільцевий план (вулиць)

rival – конкуруючий; суперник; змагатися

revival – відродження, пробудження, повернення до життя

revive – відроджувати, оновляти

row – ряд

S

scheme – схема

seating area – місця для сидіння

sepulchers – склеп, гробниця

services engineers – інженери з різних видів послуг (водопостачання, тепlopостачання, електрики тощо)
shaft – вісь, стрижень
sharp dentils – гострі зубці
sharp edge – гострий край
shortcoming – недолік
showiness – пишність, блиск, показовість
simplify – спрощувати
slanting roof – похилий дах
slender – тонкий, витончений, незначний
slight swelling – невелике збільшення, випуклість
slim – тонкий, тендітний
smaller-scale – менший за масштабами
spiral scroll – спіральний завиток
steeply battered pylon -- різко звужений доверху пілон
stereobate – стереобат
storage – зберігання, склад
structural engineers – інженери-конструктори
structural relevance – актуальність будівництва
stylobate – стилобат
sub-contracted specialist – субпідрядник, найнятий за контрактом спеціаліст
suit – пристосовуватися, задовольняти потреби
supersede – перевершувати
supervision – нагляд, контроль
survival – пережиток
survive – зберігатися, пережити
surveyor – геодезист

T

temple – храм
tomb – гробниця, могила
top – шпиль, верхівка
trabeated structure – конструкція з балковим перекриттям
treat – ставитися, розглядати
trend – тенденція, тренд

U

unfluted – без канелюри

unribbed vault – нерибристе склепіння

urban planning – міське планування

urbanism – урбаністика

utilize – використовувати, утилізувати

V

vault – склепіння

vaulting – зводити склепіння

vigour – сила, міць

volume – об'єм

volute – волюта

W

windowsill – підвіконня

work of art – витвір мистецтва

workshop – майстерня

would-be architect – майбутній архітектор

075 MARKETING GLOSSARY

M

Market – ринок

Marketability- можливість реалізувати товар на ринку

Market analysis – аналіз ринку

Market clearing – ринковий кліринг

Market conditions – ринкові умови

Market creation – створення ринків

Market demand – ринковий попит

Market development- розвиток ринку

Market economy – ринкова економіка

Market entry – поява на ринку

Market equilibrium- ринкова рівновага
Market forecast – прогноз ринку
Marketing – маркетинг
Marketing association – асоціація маркетингу
Marketing concept – концепція удосконалення продуктів
Marketing costs – витрати збуту продукції, витрати обороту, витрати по збуту
Marketing division – відділ з маркетингу
Marketing mix – асортимент товарів як маркетингова стратегія
Marketing research – маркетингове дослідження
Marketing strategy- стратегія маркетингу
Marketing tactics – тактика маркетингу
Market penetration- проникнення на ринок
Market positioning - встановлення ринкової позиції
Market price – ринкова ціна
Market profile – ринковий профіль
Market research – вивчення (можливостей) ринку; дослідження ринку
Market saturation – насичення ринку
Mark up (price) – наддаток (на ціни), націнка (в роздрібній торгівлі)
Mass appeal – широка популярність
Master of business administration- магістр ділової адміністрації
Matching principle- принцип паралельного внеску
Mechanics lien – арешт майна боржника для відшкодування витрат, арешт майна боржника з метою погашення боргу
Medium of exchange – засіб платежу
Merchandise – товари, цінності
Merchandise trade balance – торговий баланс
Merchandising- заходи, необхідні для збуту товару, збут, комерційне планування виробництва, торгівля
Merchant – торговець
Merchant wholesaler – оптовий торговець
Monetary reserves- грошові запаси
Money market – ринок короткострокового капіталу
Most favoured nation status – країна зі статусом найбільшого сприяння
Mutually binding contract – контракт, що має взаємну обов'язкову юридичну силу
Mutual obligations- взаємні зобов'язання

O

- Offer a price – пропонувати ціну
- Offering price – бажана ціна
- Official record- офіційний документ
- On the job training – підготовка без відриву від виробництва
- Open door policy – політика відкритих дверей
- Open end contract – контракт без обумовленого строку дії
- Open end investment company -інвестиційна компанія відкритого типу
- Open license – відкрита загальна ліцензія
- Open market operations – (кредитні) операції на відкритому ринку
- Operating expenses- операційні витрати
- Operating income – дохід від основної діяльності підприємства
- Operating loss – збиток з основної діяльності
- Operating profit – умовно-чистий прибуток
- Operating ratio – коефіцієнт витрати
- Operating surplus- резервний капітал
- Operations management- управління виробництвом
- Opportunity costs – оптимальні витрати чи доходи
- Ordinary course of business – звичайний хід ділових справ
- Outstanding balance – залишковий баланс
- Outstanding capital stock – випущений акціонерний капітал
- Outstanding debts – заборгованості
- Overdraft of credit – перевищення кредитного ліміту
- Overdue instalment – прострочений частковий платіж
- Overhead costs – накладні витрати
- Owners' equity- власний акціонерний капітал
- Owner - власник
- Ownership- власність
- Ownership rights – права власності

P

- Par bond – паритет облігацій
- Partnership – партнерство
- Party (to a contract) – сторона (в контракті)
- Payday – день отримання заробітної платні
- Payee – одержувач платежів

Payer – платіжний
Payment date – дата оплати
Payment schedule – розклад виплати
Penny stock – дрібні акції
Perfect competition - чиста конкуренція
Performance indicators – показники, результати діяльності
Perishable goods – товари, що швидко псуються
Permit – ліцензія
Physical entity – фізична особа
Personnel training – підготовка кадрів
Planned economy – планована економіка
Position, post – посада
Present value – поточна вартість
Price adjustment – врегулювання цін
Price earnings ratio – співвідношення цін до доходу
Price fixing – фіксація цін
Price increase – підвищення цін
Pricing – ціноутворення
Primary market – основний ринок
Private limited partnership – закрите обмежене товариство
Profits – прибутки
Product development- розробка виробів
Production capacity planning – планування обсягу виробництва
Product differentiation- розширення номенклатури продукції
Production costs – собівартість
Production capacity- виробничі потужності
Profit sharing plan – система участі в прибутках
Preforms invoice – попередня фактура
Promissory note – боргова зобов'язаність
Promotion - просування, сприяння
Promotional purposes – рекламні заходи
Property appraisal – оцінка вартості
Propensity to invest – схильність інвестувати
Property management- управління майном
Property management on trust – управління власністю за довіреністю
Property tax – податок на володіння нерухомістю
Proprietorship – власність

Proху – довіреність, повноваження
Public bidding – відкриті торги
Public accounting – незалежна діяльність ревізорів
Public domain – державна власність
Publicity – пропаганда, реклама
Public limited partnership- відкрите обмежене товариство
Publicly held corporation- акціонерне товариство відкритого типу
Public relations – діяльність компанії по підвищенню престижу, зв'язки фірми з громадськими організаціями
Purchase agreement – договір на купівлю
Purchase and sale – купівля та продаж
Purchase for cash – покупка за готівку
Purchase on credit – покупка в кредит
Purchase order – замовлення на поставку
Purchasing power – купівельна спроможність
Pure competition- чиста конкуренція
Purge – очищати

Q

Quality – якість
Quality certificate- сертифікат якості
Quality control – перевірка якості
Quality Guarantee – гарантія якості
Quarterly earnings – квартальні доходи
Quick ratio – коефіцієнт « критичної» оцінки
Quote (a price) – призначати ціну

R

Rate – курс, ставка
Rate of conversion- коефіцієнт переведення валюти
Rate of return- капіталовкладення, коефіцієнт окупності, норма прибутків
Rate of turnover – швидкість обороту
Rate of unemployment- процент безробітних
Ratio analysis- аналіз кількісного відношення
Real assets – нерухоме майно
Real estate – нерухоме майно
Real GNP – реальний валовий національний дохід

Real wages – заробітна плата
Recognised gain – частина прибутку, що підлягає оподаткуванню
Record keeping – бухгалтерський облік
Records – дані, документація
Recovery if costs- відшкодування витрат виробництва
Recycling – переробка вторинної сировини

052 ПОЛІТОЛОГІЯ. ПОЛІТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

GLOSSARY

A

absentee voting - заочне голосування
adhesion contract - угода про приєднання
adjourn - відстрочити, відкласти
advocacy groups - захисні, адвокатські групи
affidavit - письмове свідчення під присягою
agenda - порядок денний
aims - довгострокові цілі
alien - особа іноземного походження; іноземець
appraisal - оцінювання працівника
aptitude test кваліфікаційний тест
Attorney General - Генеральний прокурор
audit trial - відстежування угод

B

bias - упереджена думка; суб'єктивність
bilateral contacts - двосторонні контакти
birthright citizenship - право на громадянство за народженням
breach of contract - порушення контракту
business (or enterprise) culture - корпоративна культура

C

casual employee - тимчасовий працівник
caucus - таємна нарада лідерів партій
census - перепис населення
chairperson - що головує
civil servant - урядовий службовець

claims - позови; претензії
code of conduct - кодекс поведінки
competition - конкуренція
competitive advantage - конкурентні переваги
concurrent powers - супутні повноваження
contracting out - виходити з угоди
constituency - виборець
counselling interview - консультування

D

disciplinary procedure - дисциплінарна процедура
dismissal - звільнення з посади
distribution agreement - угода про розподіл спадщини між спадкоємцями
due process - належна правова процедура

E

editorial - редакція (законопроект)
employment contract - трудовий договір
enrolled bill - закон, прийнятий в остаточній редакції, представлений на підпис президенту
enterprise - підприємство
entity - компанія, суб'єкт;
equity - право справедливості; рівність
to evaluate - оцінювати;

F

fixed-term contract - строковий контракт
flexitime - змінний графік роботи
franchise - пільга; право; привілей
fringe benefits - додаткові пільги

G

glass ceiling - неможливість для жінок обіймати високі посади в компанії та рухатися по кар'єрних сходах
goal setting - постановка цілей
graduated tax - прогресивний податок

H

hate crime - злочин, скоєний з ненависті

I

implied contracts - неявно сформульована угода; квазі-контракт

incentive - спонукальний мотив, заохочення

induction interview - вхідний інструктаж

integration of powers - об'єднання повноважень

J

job creation schemes - програма створення робочих місць

job sharing - розподіл робочих завдань

judicial review - огляд судової практики

L

laissez-faire leadership style - лідерський стиль невтручання

large-scale society - велике суспільство

laws of social development - закони суспільного розвитку

legal framework - правова, юридична база

legislative assistant - помічник з правових питань

legislative referral - особа, яку передають до іншої юрисдикції

local authority - орган місцевого самоврядування

loan agreements - кредитна угода

M

market research - дослідження ринку

marketing mix - формула маркетингу

minutes - протокол засідання

mission statement - заява про цілі компанії

mutually acceptable agreement - взаємоприйнятна угода

N

negotiation - перемовини

O

overheads - накладні витрати

ownership - власність

P

performance appraisal interview - атестація працівників
performance evaluation - оцінка виконаної роботи
physical assets - матеріальні активи
pocket veto - “кишенькове вето”, затримка президентом підписання законопроєкту до закриття сесії конгресу
poll - робити опитування громадської думки
political leanings - політичні нахили, вподобання;
political trust - політична довіра
prejudice - упереджена думка; завдавати шкоди
private law - цивільне право
profit - прибуток
public goods - суспільні товари
public law - суспільне право
public limited company (plc) - товариство з обмеженою відповідальністю
publicly traded companies - акціонерна компанія відкритого типу

R

recession from a contract - відмова від договору
red tape - тяганина, канцелярський формалізм
redundancy - звільнення за скороченням штатів
reference - посилання, рекомендації;
resident - постійний мешканець, резидент
rider - нова додаткова стаття документа
rolling contract - автоматично поновлюваний договір

S

secondary legislation - вторинне законодавство
severable contract - подільний договір
service contract - контракт на обслуговування (надання послуг)
shares - акції
shareholders - акціонери
social costs - витрати на громадські потреби
social movement - громадський рух
social trust - довіра суспільства
social value - соціальні цінності

sole trader - одноосібний торговець
span of control - інтервал контролю
stock exchange - фондова біржа
stock market - ринок цінних паперів
subsidiary - дочірнє підприємство
succession planning - планування добору наступників на посаду
sustainability - економічна стабільність
substitute - призначати спадкоємця

T

table a bill - відкладати законопроект
tax policy - податкова політика
team working - робота в команді
teleworking - дистанційна робота
tenure - строк посадових повноважень
termination - закінчення строку дії документа
trade union - профспілка
trial court - суд першої інстанції

U

unanimous consent - загальна згода
unbiased - справедливий, об'єктивний
unemployment compensation - допомога у зв'язку з безробіттям
unilateral contract - одностороння угода

V

Vendors - постачальники.
venture capital - капітал, вкладений із ризиком
voter - учасник голосування

W

to weed out - відсіювати
whip up emotions - розпалювати пристрасті
workforce planning - планування чисельності трудового колективу

**023 ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО, ДЕКОРАТИВНЕ
МИСТЕЦТВО, РЕСТАВРАЦІЯ
GLOSSARY**

A

artist – художник
amateur artist – самодіяльний художник
animal painter – анімаліст
arrangement – композиція, розміщення
to articulate – чітко зображувати
artificial – штучний
attitude (= pose) – поза

B

battle piece painting – батальний живопис
bust – бюст
background – задній план, фон
to blend – змішувати
to blend paints – змішувати фарби
to blue – робити неясним
broken touches – окремі мазки

C

canvas – холст, полотно, картина
cartoon – карикатура, комікс
to cartoon – малювати картину
chiaroscuro – світлотінь, контрасти
classic – класичний
colour – колір, тон
colour array – кольорова гама
to colour - фарбувати
colouring – колорит, забарвлення
colour scale – кольорова гама
connoisseur – знавець мистецтва, колекціонер
conventional - загальноприйнятий, традиційний
to convey – передавати (ідею, почуття)
contemporary – сучасний

D

dampness - вологість

damaged – пошкоджений

to depict – малювати, зображувати

discoloured varnish – злинялий лак

design – дизайн; зовнішній вигляд, виконання; візерунок; креслення; проект

designer – конструктор, проектувальник; розробник; малювальник;
дизайнер

design engineer – (інженер) конструктор

to design – проектувати; малювати, створювати візерунок

to draw (drew, drawn) – малювати, креслити

drawing – малюнок, малювання; креслення

device – прийом, спосіб

disciple – учень; представник, прихильник

E

easel – мольберт

effectiveness of presentation – реалістичність зображення

engraving – гравюра, естамп, гравірування

engraving needle – гравірувальна голка

engraver – гравер, різьбяр

to enhance – збільшувати, посилювати

etching – офорт

effect – ефект, враження

to effect – здійснювати, виконувати

enigma – загадка

evocation – втілення (особисто у мистецтві)

exaggeration – перебільшення, надмірна різкість (малюнка, кольору)

exquisite – вишуканий, витончений

exquisite lace – найтонші мережива

exquisite workmanship – тонка (вигадлива) робота

F

fine art – образотворче мистецтво

flat-patterned art – плоска манера зображення

floor covering – покриття підлоги, лінолеум

fresco – фреска, фресковий живопис

to fresco – прикрашати фресками; займатися фресковим живописом
foreground – передній план
frame – рамка, рама, каркас
to frame – вставляти в раму, обрамляти

G

genre – жанр
genre painting – жанровий живопис
genuine (authentic) – справжній
to grind (ground) – ростирати (фарби)

H

hue – колір, відтінок, колорит
to hue – фарбувати, надавати відтінок

I

imitation drapery – штучна драпіровка
to imagine – уявити
to indulge (in) – захоплюватися
inspiration – натхнення
to inspire – надихати
intelligent design - інтелектуальний дизайн
integrated perception – цілісне сприйняття

J

joy – радість, веселощі, задоволення
to joy – радувати, веселити; веселитися
joyful, joyous – той, хто відчуває радість; щасливі, задоволений

K

key figure – головна фігура
keystone – замковий камінь; наріжний камінь, основа

L

landscape – ландшафт, пейзаж; пейзажний живопис
landscape architecture – ландшафтна архітектура, ландшафтний дизайн
landscapist – пейзажист

lighting design – дизайн світла

lighting consultancy – консультативна фірма дизайну світла

M

master – майстер, великий художник

master touch – рука майстра

middle ground – середній план

to mould – відливати форму, надавати форму, ліпити

mosaic - мозаїка; мозаїчний

mural painting – настінний живопис

N

natural – природний; звичайний, зрозумілий

nude – гола фігура (особливо у живопису, скульптурі); оголений

O

oil – масляна фарба; картина написана олією

oil painting – живопис олійними фарбами

ornament – прикраса, орнамент

to ornament – прикрашати

ornamental - декоративний

P

paints - фарби (олійні)

to paint – писати (фарбами), малювати

to paint from nature - писати (малювати) з натури

palette – палітра

panel – панно; частина вітража з окремим малюнком

pen-portrait – малюнок пером

picture – картина, малюнок

to picture – зображати (на картині); малювати; описувати

portrait – портрет

portrait-painter – портретист

portrait painting – портретний живопис

portraiture – писання, малювання портретів; портрет

print – естамп, гравюра

print room – зал гравюр та естампів (у музеї)

R

Realism – реалізм

realistic – реалістичний

renovation – відновлення, реставрація, реконструкція

renowned – відомий, ушлюблений

Renaissance – Ренесанс, Відродження

to represent – представляти; зображати, малювати

restoration – реставрація, відновлення

to restore – реставрувати, відновлювати

restorer – реставратор

romanticism – романтизм

S

sculptor (sculptress) – скульптор

sculpture – скульптура

seascape – мариніст

self-portrait – автопортрет

shade – тінь, відтінок

shape – форма

to sit (sat, sat) – сидіти, позувати

sitter (= modal) – той, хто позує, натурщик

sketch – ескіз, замальовка

to sketch – робити малюнок, писати етюд

statue – статуя

still life – натюрморт

stroke – мазок

studio – студія, майстерня

style – стиль

subtle – витончений, майстерний, ніжний, невловимий

T

tone – тон

to treat – трактувати

trend (= tendency) – напрямок, тенденція

trivial – тривіальний

U

underpainting – підмальовка

to unvell – спускати покривали, урочисто відкривати пам'ятник

V

vague – неясний, смутний

view – вид, пейзаж, панорама; точка зору

visual plasticity – рельєфність, яку можна побачити

vivid – живий, яскравий

vivid colouring – яскраве забарвлення

W

wash – розмивка, малюнок тушшю розмивкою

water-colours – акварель (фарба), акварель (малюнок)

Y

yellowish – жовтуватий

Z

zest for life – життєлюбство; смак до життя, радість буття

101 ЕКОЛОГІЯ. ЕКОЛОГІЯ ТА ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА GLOSSARY

A

acid – кислота

acid rain – кислотний дощ

acidic droplets – кислотні краплі

to adapt to climate change – адаптуватися до зміни клімату

advanced technology – передові технології

aftermath – наслідки

air – повітря

air pollution – забруднення повітря

annual mean temperatures – середньорічні температури

approach – підхід

aquifer – водовмісний горизонт, шар
to assess – оцінювати
to assess the project's effect – оцінювати вплив проекту
assessment – оцінка
atmosphere – атмосфера

B

benefit – вигода
to benefit – давати користь, прибуток
bio- – біо-
biodegradable – здатний біологічному розпаду (біорозкладний)
biodiversity – біорізноманіття
biodiversity loss – втрата біорізноманіття
built environment – побудоване середовище
to burn – спалювати
to bury – ховати, заривати
by-product – побічний продукт
by-product effect – побічний ефект

C

to campaign – проводити кампанію
to cause harm – завдавати шкоди
chemicals – хімічні речовини
climate change – зміна клімату
climate change adaptation – адаптація до зміни клімату
coal-burning power plant – вугільна електростанція
comprehensive assessment – комплексне оцінювання
concentration – концентрація
contamination – забруднення
contaminated area – забруднена територія
to conserve species – зберегти види
conservation – збереження / охорона природи

D

dam – гребля, дамба
damage – пошкодження, збитки
dampness – вологість

to deal with – мати справу з ...
decreased harvest yield – знижена врожайність
definition – визначення
deforestation – вирубування лісів
degrade – руйнуватися, знижатися
delayed hazard – відкладений(-а) ризик, небезпека
desertification – опустелювання
to discharge – видаляти, викидати, витікати
dilute – розчиняти, розріджувати; випаровувати
direct impact – прямий вплив
to dispose waste – утилізувати відходи
to dissociate in water – дисоціювати у воді
to dissolve – розчинятися
diversity – різноманіття
to dump – скидати
dump – смітник
dumping ground – звалище

Е

economic incentives – економічні стимули
ecosystem collapse – колапс екосистеми
effect – ефект, вплив, дія
to emit – випромінювати
emissions – викиди
emissions into the atmosphere – викиди в атмосферу
energy efficiency – енергоефективність
energy safety – енергетична безпека
engineering - інженерія
environment – навколишнє середовище, довкілля
environmental engineering – інженерія навколишнього середовища
environmental consequences – екологічні наслідки
environmental impact - екологічний вплив
environmental impact studies – вивчення екологічного впливу
environmental impact assessment – оцінка екологічного впливу
environmental protection – охорона довкілля
environment protection agency (EPA) - агентство з охорони довкілля
to evaluate – оцінювати

evaporate – випаровувати(-ся)
exhale – видихати
exhaust fumes – вихлопні гази
exhaust gas – вихлопний газ
to be exposed to ... – наражатися на (небезпеку) / піддаватися (небезпеці)

F

fertile – родючий
fertilizer – добриво
fertility – родючість; плодючість
fission – розщеплення
foul odor – смердючий запах
flow – потік
flow of silt – потік мулу
fluidify – перетворювати на рідину; розріджувати
fossil fuel – викопне паливо
fossil fuels – викопні види палива
fusion – злиття

G

gas – газ
gas emissions – викиди газу
genetic defect – генетичний дефект
global warming – глобальне потепління
groundwater – ґрунтові води

H

habitat – середовище існування (хабітат)
to harm – шкодити
harmful – шкідливий
harmful substance – шкідлива речовина
harmless substance – нешкідлива речовина
harvest yields – врожайність
hazard – ризик, небезпека
herbicides – гербіциди
human health – здоров'я людини
human population – населення

I

indirect impact – опосередкований вплив
industrial production – промислове виробництво
inhale – вдихати
inhale into lungs – вдихати у легені
input pollution control – контроль забруднення на вході
interaction – взаємодія
invisible chemicals – невидимі хімічні речовини
irreversible damage – незворотні пошкодження, втрати

K

to keep air and water clean – не забруднювати повітря і воду

L

lead – свинець
level – рівень
level of pollution – рівень забруднення
liquefy – розчиняти, розтоплювати, скраплювати
livestock wastes – відходи тваринництва
living thing – жива істота
load – навантаження
long-lasting challenges – тривалі виклики
lubricant – мастильний матеріал
lungs – легені
lung cancer – рак легень

M

mankind – людство
to meet challenges – прийняти виклики / відповісти на виклики
modern standards – сучасні стандарти
mercury – ртуть
mitigate climate change - пом'якшити зміну клімату

N

nature – природа
nature and scope of the damage – характер і обсяг шкоди (збитків)
natural – природний
natural environment – природне навколишнє середовище

natural resources – природні ресурси
non-living thing – нежива істота
nuclear power – ядерна енергія
nuclear power plant – атомна електростанція
nuclear weapon – ядерна зброя
nutrient – живильна речовина

О

oil – нафта, нафтопродукт, масло
organic chemicals – органічні хімічні речовини
output – виготовлення, видобування
output pollution control – контроль забруднення на виході
oxygen – кисень

Р

particle – частинка
to percolate through the soil – просочуватися крізь ґрунт
pesticides – пестициди
pipeline- трубопровід
to pollute – забруднювати
pollutant – забруднювач
pollution – забруднення
pollution control – контроль за забрудненням
polluting substances – забруднюючі речовини
polluting substance – забруднююча речовина
potable water – питна вода
power – енергія
power plant – електростанція
preventive measures – запобіжні заходи
proposed actions – запропоновані дії
prohibition – заборона
prohibitive – заборонений
to protect – захищати
protection – захист
protective screen – захисний екран
protective shielding – захисне екранування
protected area management – управління заповідною територією

to purify – очищувати
purification – очищення
purification of water – очищення води
purifying system – система очищення води

R

radioactive contamination – радіоактивне забруднювання
rain water – дощова вода
rain water harvesting system – система збору дощової води
raw materials – сировина
reactor – реактор
renewable energy – відновлювана енергія
renewables – відновлювані джерела енергії
renewable energy sources – відновлювані джерела енергії
resources – ресурси
respiratory system – дихальна система
respiratory system disease – хвороба дихальної системи
to be responsible for ... – бути відповідальним за ...
to restore habitats – відновити середовища існування
recycle – переробляти
recycling – переробка, утилізація
reserve – заповідник
risk-benefit analysis – аналіз ризиків і переваг
reusable – багаторазового використання
reusable plastic bag – багаторазовий пластиковий пакет
rocks – гірські породи

S

safe energy – безпечна енергія (енергетика)
salinity – солоність, засоленість
salinity of soil – засоленість (мінералізація) ґрунту
science – наука
scientific – науковий
scientific evidence – наукові докази
screen – екран
sewage – стічні/каналізаційні води
sewage treatment plant – очисна споруда/станція

silt – мул
soil – ґрунт
solar energy – сонячна енергія
solid particle – тверда частинка
source – джерело
species – види
substance – речовина
sulfur – сірка
sulfur dioxide – діоксид сірки
sulfur dioxide gas – сірчистий газ
surface – поверхня
surface water – поверхневі води
surface water drainage – відведення поверхневих вод
to survive – виживати, зберігатися
survival – виживання
suspended solid pollutant – зважений твердий забруднювач
sustainable – стійкій, сталий
sustainability – стійкість
sustainable development – сталий розвиток (збалансований розвиток)
synergy – синергія
synergistic effect – синергічний ефект (дія)
synthetic organic chemicals – синтетичні органічні хімічні речовини

T

to take measures – вживати заходів
thermal power plant – теплова електростанція (ТЕЦ)
treatment – очищення, обробка
treatment plant – очисна споруда/установка
theoretical knowledge – теоретичне знання
trade-off – поступка, компроміс
trial and error – метод спроб і помилок
toxic – токсичний, отруйний

U

universal problem – всесвітня проблема

urban – міський

urban planning – містобудування

urban sprawl – розростання міст

V

virus filtering – фільтрація вірусів

vulnerable to contamination – вразливий до забруднення

vulnerable to pollution – вразливий до забруднення

W

waste(s) – відходи

waste management – поводження з відходами

waste water – стічні води

waste disposal – утилізація відходів

waste water treatment – очищення стічних вод

water resources – водні ресурси

water resources engineering – інженерія водних ресурсів

water supply – водопостачання

well-being – благополуччя

wildlife – дика природа

wildlife reserve – заповідник дикої природи

wind power – вітрова енергія

Y

yield(s) – врожайність

REFERENCES

1. Рубцова С. В. English for Specific Purposes: English for Civil Engineering. Навчальний посібник. КНУБА. – Київ: Видавничий будинок «Аванпост-Прим», 2021. – 104 с.
2. Петрова Т. І., Щукіна Е. І., Паніна О. В. English for Civil Engineers. Навчальний посібник. – Київ: КНУБА, 2009. – 100 с.
3. Т.І. Петрова, Е.І. Щукіна, О.В. Паніна та ін. English for Civil Engineering Students. Навчальний посібник. – Київ: КНУБА, 2010. – 100 с.
4. Т.І. Петрова, Е.І. Щукіна, О.В. Паніна та ін. English for Civil Engineering Students. Навчальний посібник. – Київ: КНУБА, 2015. – 248 с.
5. О.В. Паніна Civil Engineering and Environment. Навчальний посібник. – Київ: КНУБА, 2003. – 105 с.
6. Дубина О.В., Букіна Ю.О. Англійська мова. Методичні вказівки до виконання практичних занять для студентів II курсів, які навчаються за напрямом підготовки 023 «ОДПМ» (частина I). – Київ.: ЦОП «Глобус», 2021. – 38с.
7. Virginia Evans, Jenny Dooley, Dave Cook, A/A Architecture. Career Paths. – Express Publishing, 2013. – 122 с.
8. Barron's Dictionary of Business terms. Jack H. Friedman Ph. D. 1991. - 800 с.
9. Cate Farrakhan, Marianne Lindsey, Professional English in Use, Marketing. – Cambridge University Press, 2008. – 144 с.
10. Ділова іноземна мова: методичні вказівки та завдання до проведення практичних занять з Ділової іноземної мови для студентів 1 курсу спеціальностей 052 “Політичний менеджмент” та 081 “Будівельне та містобудівне право”/ Вітрук О.Є., Сало В.В. – Київ: КНУБА, 2024 - 23 с.
11. Соколова І. В. Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво. Методичні вказівки і завдання. КНУБА. – Київ: КНУБА, 2021. – 22 с.

Навчально-методичне видання

ФАХОВА ІНОЗЕМНА МОВА (АНГЛІЙСЬКА)
Термінологічний лексичний мінімум
до проведення практичних занять
та самостійної роботи з навчальної
дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти всіх спеціальностей КНУБА
Частина І-Х

Укладачі: **Рубцова** Світлана Вячеславівна
Петрова Тетяна Ігорівна
Паніна Олена Віталіївна
Соколова Ірина Вадимівна
Повар Вікторія Миколаївна
Вітрук Ольга Євгенівна
Дубина Ольга Володимирівна

Випусковий редактор
Комп'ютерне верстання *І.В. Кухарчук*

Підписано до друку . .20 Формат 60 × 84
1/16.

Ум. друк. арк. Обл.-вид. арк.

Електронний документ. Вид № _____ Зам. _

Видавець і виготовлювач

Київський національний університет будівництва і архітектури
Повітрофлотський проспект, 31, Київ, Україна, 03680 Свідоцтво
про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи

